



## **Агрэгатар лічбавых рашэнняў**

**Сёння відавочна, што ключавым драйверам росту сучаснай эканомікі становіцца цыфравізацыя. Пры гэтым усе эксперты адзіныя ў меркаванні, што лічбавая трансфармацыя не самамэта, а інструмент прасоўвання. У краіне рэалізуецца Дзяржаўная праграма развіцця лічбавай эканомікі і інфармацыйнага грамадства на 2016-2020 гады, задача якой - развіццё з дапамогай лічбавых тэхналогій ўсіх сфер жыццядзейнасці сучаснага грамадства.**

Сёння ў Беларусі сфарміравана базавая архітэктурна электроннага ўрада, якая атрымала станоўчую ацэнку міжнародных экспертаў. Гэта дазваляе эфектыўна ажыццяўляць міжведамаснае інфармацыйнае ўзаемадзеянне і аказваць электронныя паслугі насельніцтву і бізнэсу.

У рамках дзяржаўных праграм створаны цэлы шэраг важных базавых структурных элементаў. У ліку першых - Агульнадзяржаўная аўтаматызаваная інфармацыйная сістэма (ААІС), якая ўключае ў сябе адзіны партал электронных паслуг.

На гэты час дзякуючы адзінаму парталу электронных паслуг карыстальнікам даступна 135 электронных сэрвісаў - 105 электронных паслуг і 30 адміністрацыйных працэдур. Забяспечана ўстойлівае ўзаемадзеянне з 27 дзяржаўнымі інфармацыйнымі рэсурсамі і сістэмамі.

Па даных экспертаў Мінсвязі, у сучасны перыяд аказваецца больш за 500 000 электронных паслуг штомесяц як для органаў дзяржкіравання, так і для бізнесу і насельніцтва краіны.

Актыўна дзейнічае праграмны комплекс «Адно акно» (ПК «Адно акно») для прыёму заяў ад грамадзян аб ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур у электроннай форме.

Функцыянуе Сістэма міжведамаснага электроннага дакументазвароту (СМДЗ). У ёй працуюць больш за 12 306 беларускіх арганізацый і ведамстваў.

У рэспубліцы пабудавана і дзейнічае Адзіная разліковае і інфармацыйнае прастора (АРІП) і яго аўтаматызаваная сістэма (АІС "Разлік").

Маштабным праектам з'яўляецца стварэнне Беларускай інтэграванай сэрвісна-разліковай сістэмы ў комплексе з укараненнем у Рэспубліцы Беларусь біямэтрычных дакументаў. Ўвядзенне новай сістэмы пасведчання асобы і лічбавых дакументаў у доследную эксплуатацыю мяркуецца з пачатку 2020 года. Спецыялісты Мінсвязі прадугледжваюць паслядоўнае развіццё сэрвісаў. Плануецца ў 2020 годзе выдаць прыкладна ад 700 000 да 1 000 000 біямэтрычных пашпартоў і ідэнтыфікацыйных карт. Лічбавы пашпарт, у прыватнасці, спатрэбіцца для выезду за мяжу.

ID-карта выступіць у якасці ўнутранага дакумента, які сведчыць асобу, і неабходная для аперацый з выкарыстаннем электронна-лічбавага подпісу і ідэнтыфікацыі асобы. Яна будзе ўтрымліваць электронны лічбавы подпіс (ЭЛП), групы звестак аб уладальніку і дадатак ICAO. ID-карта павінна стаць асноўным ключом да электронных сэрвісаў краіны, выключыць

выкарыстанне большасці дакументаў і носьбітаў інфармацыі. Уся неабходная інфармацыя будзе прадастаўляцца сістэмамі, інтэграванымі з ААІС. Бізнес-працэсы плаўна перайдуць на «лічбавыя рэйкі», усё менш выкарыстоўваючы папяровыя носьбіты. У бліжэйшай перспектыве трэба будзе практычна забяспечыць развіццё інфраструктуры для аказання электронных паслуг з выкарыстаннем ідэнтыфікацыйнай карты.

Па даных экспертаў Мінсвязі, сёння ў Беларусі больш за 620 000 уладальнікаў ключоў электроннага лічбавага подпісу і іх штодзённы прырост складае ад 500 да 1500 адзінак. Ключы "лічбавага аўтографа» (ЭЛП) выкарыстоўваюцца ў 26 інфармацыйных сістэмах пры юрыдычна значным інфармацыйным узаемадзеянні, а таксама для спрашчэння арганізацыі бізнесу (рэгістрацыя, дэклараванне, падача электронных рахункаў-фактур па ПДВ, страхаванне).

Нядаўнія даследаванні, праведзеныя Customer Experience Lab - сусветным лідэрам у галіне аўтсорсінгу кіравання кліенцкім вопытам, паказалі, што рэальнай матывацыяй росту інфарматызацыі служыць сацыялізацыя лічбавых сетак. Глобальнае станаўленне гэтай з'явы - ключавая тэма трансфармацыі дзяржаўнага кіравання і прадастаўлення дзяржпаслуг ва ўсім свеце. Рэалізацыя гэтага курсу ў нашай краіне абапіраецца на раздзелы Дзяржаўнай праграмы развіцця лічбавай эканомікі і інфармацыйнага грамадства на 2016-2020 гады. Напрыклад, за мінулы перыяд у рамках Дзяржпраграмы створаны нацыянальны партал адкрытых даных на базе адзінага партала электронных паслуг, нацыянальны сегмент інтэграванай інфармацыйнай сістэмы Еўразійскага эканамічнага саюза, апаратна-праграмны комплекс дынамічнага даверанага асяроддзя для размяшчэння міжведамасных інфармацыйных сістэм, аднесены да розных класаў аб'ектаў інфарматызацыі. Працягваліся работы па тэме «Стварэнне Беларускай інтэграванай сэрвісна-разліковай сістэмы» (БІСПС).

Разам з гэтым, аналізуючы праведзеную працу, эксперты Мінсвязі адзначаюць неабходнасць актывізацыі і далейшага фарміравання эфектыўнага электроннага ўрада. У прыватнасці, неабходна праактыўнае прадастаўленне дзяржпаслуг. Дзяржава сама павінна нагадаць, што і калі трэба зрабіць, а ўсе патрэбныя дакументы павінны запытвацца з электронных рэестраў органаў улады ў аўтаматызаваным рэжыме.

Амбітнасць мэты заключаецца ў дасягненні лідзіруючай пазіцыі ў рэйтынгу па індэксе развіцця электроннага ўрада, г. зн. уваходжанне Беларусі ў групу развітых краін у адпаведнасці з класіфікацыяй ААН.

**Рэдакцыя «Веснік сувязі»**

---

**Source URL:** <https://xn--b1akbcqh2a7i.xn--90ais/news/30-10-2019-5499>